

Ursula von der Leyen
Europos Komisijos Pirmininkė

Charles Michel
Europos Tarybos Pirmininkas

Jens Stoltenberg
NATO generalinis sekretorius

Mes, atitinkamų parlamentų komitetų pirmininkai, griežtai smerkiame A. Lukašenkos režimo vykdomą hibridinį puolimą prie rytinių ES ir NATO sienų. Atsakydamas į galiojančias ES sankcijas, neteisėtas Baltarusijos prezidentas Aleksandras Lukašenka prisidėjo kuriant dirbtinį migracijos kelią ir ciniškai išnaudoja migrantus, bandydamas destabilizuoti Lenkiją, Lietuvą ir Latviją bei visą Europos Sąjungą, kad priverstų ES panaikinti jo režimui taikomas sankcijas.

Pripažįstame Europos Komisijos pastangas rasti atsaką į prie išorės sienų sukeltą migracijos krizę ir pradėti derybas su trečiosiomis šalimis siekiant sustabdyti migrantų srautą į Baltarusiją, kur jie būtų naudojami laikantis A. Lukašenkos režimo hibridinio karo taktikos. Nuo 2021 m. pavasario sekė A. Lukašenkos režimo puolimą prieš ES, režimo organizuojamus intensyvių migrantų srautus per Latvijos, Lietuvos ir Lenkijos sieną su Baltarusija ir prie to taikėmės. Dėl pastaruoju metu paaštrėjusios situacijos prie Lenkijos ir Baltarusijos sienos pasikeitė saugumo padėtis, ES susiduria su didelėmis humanitarinėmis ir saugumo problemomis. Tad reikia ryžtingų, bendrų veiksmų krizei įveikti.

Šiandien, nepaisant tarptautinių demokratinės bendruomenės pastangų ir darbo vietoje fiziškai ginant Europos sienas, tūkstančiai nelegalių migrantų vis dar planuoja arba jau rengiasi vykti į Minską, kad vėliau pamėgintų neteisėtai patekti į ES ir NATO teritorijas.

Tarkime, kad režimas ir Baltarusija atsisako vykdyti tarptautinius įsipareigojimus, kenkia taikai ir saugumui Europoje, toliau engia ir smurtauja prieš laisvai gyventi tesiekiančius žmones. Tokiu atveju toliau darysime spaudimą A. Lukašenkai ir jo režimą remiantiems asmenims, lygiai taip pat reikalausime atskaitomybės ir tarptautinės bendruomenės dėmesio.

Įvykiai prie ES sienos rodo, jog reikia galvoti, kaip geriausiai pritaikyti esamą teisinę sistemą prie naujų realijų, kad galėtume tinkamai reaguoti į bandymus naudotis neteisėta migracija siekiant politinių tikslų ir kuriant kitas hibridines grėsmes. Jokia trečioji šalis – nei pavienės šalys, nei

viršvalstybinės grupės – neturėtų turėti galimybės naudotis ES migracijos ir prieglobsčio sistema, kad darytų spaudimą ir šantažuotų ES ir jos valstybes nares. Turime reaguoti imdamiesi atitinkamų priemonių, kad išvengtume sunkių hibridinių išpuolių padarinių, ciniško žmogaus gyvenimo išnaudojimo politiniais tikslais sukeltų kančių ir pažeminimo.

Raginame taikyti sankcijas visiems Baltarusijos oro uostams, prašome paskelbti Baltarusiją neskraidymo zona ir taikyti atitinkamas sankcijas visoms tarptautinėms oro linijoms, kurios pažeis šį draudimą ir toliau prisidės prie nežmoniško nelegalios migracijos išnaudojimo hibridinio karo tikslais. Be to, trečiųjų šalių oro linijoms ir toliau vykdančioms šią neteisėtą veiklą, ES ir jos partneriai turėtų taikyti sankcijas šioms oro linijoms jų teritorijose.

Raginame mūsų sąjungininkus ir Vakarų partnerius imtis veiksmų, siekiant užkirsti kelią hibridinei A. Lukašenkos agresijai ir ištirti, ar remiant neteisėtą A. Lukašenkos režimo veiklą dalyvauja trečiosios šalys ir jeigu dalyvauja, tai koku mastu. Tam būtina imtis atitinkamų priemonių ir bendradarbiaujant tarptautiniu mastu užtikrinti, kad visi puolantys Europą išnaudodami žmonių kančias karo tikslais žinotų, kad siena bus apsaugota. Tragiška migrantų padėtis pasienyje – tai A. Lukašenkos siekių atitraukti dėmesį, provokuoti ir bauginti dalis.

Pakartotinai pabrėžiame, kad svarbu skubiai suformuluoti atitinkamus ES teisinius pagrindus ir parengti priemones bei numatyti atitinkamą finansinę paramą joms įgyvendinti, kad būtų užtikrintas tvirtas atsakas kovojant su nelegalios migracijos ir kitų hibridinių grėsmių išnaudojimu hibridinio karo tikslais.

Raginame atlikti platesnį planų, kurių dalis yra ši hibridinio karo taktika, masto tyrimą ir nagrinėti, kas ir kodėl gali dalyvauti dirbtinai sukeliant krizę, keliant baimes ir skatinant politinius ir socialinius neramumus, kai tai daroma naudojant kelias taktikas, jomis sumenkinant ES ir NATO teisėtumą, o tuo pačiu ir mažinant atsparumą. Raginame surengti aukščiausio lygio derybas ir pritarime Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos įsitraukimui šiuo klausimu, atsižvelgiant į tai, kad vyksta hibridinis karas prie Europos Sąjungos ir NATO išorės sienų, o migracija naudojama kaip karybos priemonė.

Raginame inicijuoti tarptautinį teismo procesą, kuris suteiktų pagrindą universaliai jurisdikcijai nuteisti asmeniškai Aleksandrą Lukašenką ir jo režimo dalyvius už plataus masto nusikaltimus prieš Baltarusijos žmones; taip pat raginame svarstyti galimybę perduoti Baltarusijos bylą Tarptautiniam Teisingumo Teismui remiantis argumentais, kad A. Lukašenkos režimas pažeidė Čikagos konvencijos, Monrealio konvencijos ir JT konvencijos prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą nuostatas.

Būtinai sistemingas, koordinuotas atsakas, kuris padidintų mūsų atsparumą; taip pat reikia itin sutelktų ES ekonominių ir diplomatinių pastangų valdyti situaciją vykstant prieš ES nukreiptai veiklai; būtina skubiai parengti atsakomąsias priemones, kurios atgrasytų nuo būsimų provokacijų ar bandymų skatinti mūsų tarpusavio nepasitikėjimą ir nesutarimus.

Pavel Fischer

Pirmininkas
Užsienio reikalų, gynybos ir
saugumo komitetas
Senatas
Čekijos Respublika

Zsolt Németh

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Nacionalinė Asamblėja
Vengrija

Anita Czerwińska

Pirmininko pavaduotoja
Europos Sąjungos reikalų
komitetas
Sejmas
Lenkija

Martin Lidegaard

Pirmininkas
Užsienio politikos komitetas
Folketingas
Danija

Marko Mihkelson

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Riigikogu
Estija

Siim Kallas

Pirmininkas
Europos Sąjungos reikalų
komitetas
Riigikogu
Estija

David McAllister

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Europos Parlamentas

Christian Cambon

Pirmininkas
Užsienio reikalų ir gynybos
komitetas
Senatas
Prancūzija

Jean-Louis Bourlanges

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Nacionalinė Asamblėja
Prancūzija

Norbert Röttgen

Užsienio reikalų komitetas
Bundestagas
Vokietija

Charlie Flanagan

Pirmininkas
Užsienio reikalų ir gynybos
komitetas
Oireachtas
Airija

Rihards Kols

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Saeima
Latvija

Vita Anda Terauda

Pirmininkė
Europos reikalų komitetas
Saeima
Latvija

Žygmantas Pavilionis

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Seimas
Lietuva

**Radvilė Morkūnaite-
Mikulėnienė**

Pirmininkė
Europos reikalų komitetas
Seimas
Lietuva

Bogdan Klich

Pirmininkas
Užsienio ir Europos Sąjungos
reikalų komitetas
Senatas
Lenkija

Marek Kuchciński

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Sejmas
Lenkija

Titus Corlăţean

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Senatas
Rumunija

Rozalia-Ibolya Biró

Pirmininkė
Užsienio reikalų komitetas
Deputatų Rūmai
Rumunija

Marián Kéry

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Nacionalinė taryba
Slovakijos Respublika

Monika Gregorčič

Pirmininkė
Užsienio reikalų komitetas
Nacionalinė Asamblėja
Slovėnija

Pau Marí Klose MP

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Deputatų Kongresas
Ispanija

Oleksandr Merezhko

Pirmininkas
Užsienio politikos ir
tarpparlamentinio
bendradarbiavimo komitetas
Aukščiausioji Rada
Ukraina

Tom Tugendhat

Pirmininkas
Užsienio reikalų komitetas
Bendruomenių Rūmai
Jungtinė Karalystė

